

Sla niet met uw tasje

Vrouwelijke bewindslieden worden door de media anders neergezet dan hun mannelijke collega's. Enkele tips om de verse vrouwelijke ministers en staatssecretarissen te behoeden voor menige valkuil.

1. Een vrouw blijft een vrouw, hoge functie in de politiek of niet. Zorg dus voor dat kokette rokje en die lippenstift. Eigen schuld dikke bult als u straks getypeerd wordt als 'joggingpak op weg naar de textielsuper'(Elske ter Veld), er over u geschreven wordt dat u 'toch vooral veel weg heeft van de pop op De Efteling die steeds 'Papier hier!' roept' of dat er van u wordt gezegd 'dat ze niet op televisie kan worden vertoond.'

Parlementaire journalisten kunnen het ook niet helpen dat ze dat in dag uit in een door mannen gedomineerd vakgebied werken en daardoor met een wat enge blik naar 'het vrouwtje' kijken. U mag uw emancipatieproces dan als voltooid beschouwen, bij heel wat journalisten staat dat nog in de kinderschoenen. Velen van hen zijn traditioneler dan ze zelf durven te erkennen.

2. Houd het hoofd bevallig scheef wanneer de vragen op uw worden afgevuurd. Vermijd dat hele doortastende. Zeg regelmatig: 'Wat een goede / leuke / verfrissende / originele vraag', al zien die persoonlijke portretjes van u in de pers er vrijwel identiek uit. Bovendien, wat maken een paar van die vragen nou uit op een mensenleven?

3. Rook dikke sigaren, drink whisky, houd van stoere auto's (een Lamborghini zou het goed doen), zeg dat u vroeger het liefst met meccano speelde dan wel graag vissen de kop afsloeg. Jeetje, vinden vrouwen dat dan leuk? Gulden regel: met een licht afwijkende voorkeur bepaalt u op dit moment hoe u uw gehele ambtsperiode wordt gekarakteriseerd.

4. Doe afstand van uw (klein)kinderen nu het nog kan. Voor de goede orde: u heeft eigenlijk helemaal geen familie /gezin /partner. Nooit geambieerd ook. Tenzij u er natuurlijk geen bezwaar tegen heeft gedurende vier jaar aangesproken te worden op uw moeder- c.q. grootmoederschap. By the way: het is toch ook niet leuk voor uw partner dat u zoveel van huis bent?

5. Pas uw leeftijd aan. Blijf onder de vijftig. Bij de mannelijke bewindspersoon is de tand des tijds een voordeel, bij de vrouwelijke blijft het een veeg teken. Voor u het weet wordt u pre- of postmenopauzaal gedrag verweten.

6. Kies uw vijanden met zorg. Sla niet met uw tasje. Laat niet openlijk blijken dat u een andere politica niet mag. De media zijn verzot op gekrakeel tussen vrouwen en voor u het weet behoort u tot de categorie kijvende wijven (Maij-Weggen versus Jorritsma, d'Ancona versus Van Bladel, Jorritsma versus De Boer). En zie maar weer eens onder dat stigma uit te komen. Bij mannen die niet met elkaars beleid uit de voeten kunnen, heet het dat 'zij een stevig debat niet schuwen' (alle media) of 'dat zij elkaar niet uitkiezen voor een dagje naar het strand' (Zalm versus Melkert, in NRC Handelsblad onlangs).

7. Duik eerdaags met uw meligste vriendinnen de kroeg in, giet ze vol en oefen vervolgens op de geinigste openingsvragen: 'Ze is mooi, ze is jong, ze is allochtoon, wat ontbreekt er nog aan?', bron: Ferry Mingelen aan PvdA-Kamerlid Khadija Arib. 'Wat is dat toch met uw ogen?', Karel van de Graaf aan Winnie Sorgdrager. Of: 'Wat hebben vrouwen toch met verkeer?', wederom Karel van de Graaf, ditmaal aan Annemarie Jorritsma, maar zij was dan ook al de derde (!) vrouwelijke minister van Verkeer en Waterstaat. Denk bij geen enkele niet te beantwoorden malle vraag: maar deze is te dol. Vraag video's op van 'Karel'. Een geweldige leerschool!

8. Wees beducht voor uw topambtenaren. Natuurlijk is er niks mis met hen, maar je hoort wel eens van die cowboyverhalen. Dat bijzonder gekwalificeerde vrouwen er in de top merkwaardigerwijs worden uitgewerkt. En een gewaarschuwd meisje telt voor twee.

9. Vermijd een pipse teint en waak voor wallen onder de ogen. Van Rob Oudkerk werd klakkeloos aangenomen dat zijn wallen het gevolg waren van noeste dossierstudie tot in de kleine uurtjes, terwijl hij in werkelijkheid nachtenlang door zijn kind uit bed werd geblèrd. Bij u leidt een beetje wal onvermijdelijk tot de retorische vraag of u het wel aankunt. Neem een vierjarenkaart schoonheidsspecialist en schaf een zonnebank aan. (Bak het niet te bruin, de kiezers moeten niet denken dat u uw tijd verdoet).

10. Doe uw voordeel met de ervaringen van uw voorgangers en de vele analyses over hoe vrouwen door de media worden getypeerd. Koop het boekje: Vrouwelijke politici in de media, Stichting Burgerschapskunde (1993). Vraag informatie aan bij NOS Bureau Beeldvorming m/v. Alvast een kleine greep uit de enorme feitenbrij (onderzoek 1997): gemiddeld wordt driekwart van de spreektijd in televisieprogramma's ingenomen door mannen. Mannen zijn veel vaker in beeld als deskundige, woordvoerder of politicus. Terwijl vrouwen op de buis onevenredig vaak hun zegje mogen doen als moeder, huisvrouw of artiest.

11. Verwoord uw beleid in daverende oneliners. Gewoon een kwestie van aanleren. Meteen mee beginnen. Uw spreektijd kent zijn grenzen en het korte snedige tekstje kan gemakkelijk worden verwerkt in het journalistieke product. Hoe dan ook: blijf in beeld. Niet op de buis, in de krant of geciteerd betekent gediskwalificeerd.

12. Blijf bovenal uzelf. De camera registreert genadeloos elke gemoedstoestand

en niets werkt zo verwoestend als nerveus, krampachtig en quasi-populair gedrag. Wees derhalve onder alle omstandigheden spontaan en charmant. Laat uw vrouwelijke bescheidenheid nimmer varen.

13. Publiekelijk vindt u de vermeende andere behandeling van vrouwen door journalisten een volstrekt achterhaalde discussie. Anders heet het al snel dat u zich verschuilt achter ongeschiktheid voor uw functie. Bovendien, het gaat toch ook alleen maar over het beleid dat u voert? Nou dan! Beetje flauw dat u veronderstelt dat het uitmaakt dat ruim zeventig procent van de verslaggevers, interviewers, correspondenten en presentatoren op televisie van het mannelijk geslacht zijn. He zegt helemaal niks hoor, dat geen enkele Nederlandse krant een vrouwelijke hoofdredacteur kent. En dat ook bij kwaliteitsprogramma's en kwaliteitskranten vrouwen nauwelijks beleidsbepalende posities bekleden. Nieuws is gewoon nieuws.